

Vörös Lobogó

Az RMP Arad városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XIX. évfolyam 5831. sz.

Vasárnap, 1963. december 8.

4 oldal, 20 bani

Téli napok kollektív gazdaságainkban

Kollektív gazdaságainkban ezekben a napokban sem szünetel a munka. Akad tennivaló bőven. Van olyan hely, ahol kinn a mezőn dolgoznak, másol a gazdaság központjában, a raktárakban és műhelyekben folyik tovább a munka.

Másán

A mácsai határban is akad feljavítandó földterület. A szikes, kötött talajú parcellákról bizony eddig elég a tanya termékeit takarították be és ez károsan befolyásolta a gazdaság egész terméshozmát. Eppen ezért határoztak úgy a mácsaiak, hogy most az őz folyamán, amikor már a többi mező munka befejeződött, hozzálátanak a szikes talajok feljavításához. Mintegy 80 hektár feljavításra vár (van sz.). A szorgalmas kollektívisták eddig 5 hektárra hozták foszfogipszet s így kezdenek ezzel a munkával, hogy a tavaszig el is végezzék.

A kertészetben is megindult újból a tevékenység

A mácsaiak is hírtérre tettek szert a korai paradicsom termesztésében. Most célul tűzték maguk elé, hogy az elkövetkező évben még jobb termést érjenek el. Lehet, hogy csökkentik a hektárok számát, de a kisebb területek is nagyobb termést akarnak elérni. Eppen ezért a hat brigád már hozzálátott a paradicsompalánta neveléséhez szükséges előkészületek elvégzéséhez. Ugyanis a tavaszon a palántanevelésnél az öntözést gépesítik. Minden brigád palánta nevelő részlegre bevezet-

ték a villanyt, biztosítva ezáltal a vízszivattyúzás gépesítését. A szerelők most fektetik le a csőhálózatokat, amelyeknek segítségével a melegvizet a központi gumiömlővel vezethetik az öntözést. Javában folyik a porrtárgy forgatása, rostálása, fertőtlenítése és betakarása. Ugyanis a mácsaiak megtanulták, hogy a melegvizet készítéséhez szükséges porrtárgyat és szalmát trágyát is a tél folyamán megfelelően kell kezelni, ügyelni kell arra, hogy ez ne ázson be, ne fagyjon össze. Eppen ezért a trágyakazlakat mindenütt gondosan be is takarják.

A gazdaság asztalosai és üvegesei hozzálátottak a melegvízi keretek és ablakok javításához, rendbehozásához.

A szentmártoni kollektív gazdaságban

Igen élénk tevékenység folyik. Az 1963-as év zárása alkalmával különböző csoportok a feltárást végzik, egy bizottság a munkanormák megállapításával foglalkozik, mások az 1964. évi terv javaslaton dolgoznak. A gazdaság szakemberei egy kis laboratórium összeállításánál tevékenykednek.

Megkezdődött a javítás

A gazdaság műhelyeiben a kovácsok, kerépgyártók a mezőgazdasági felszerelések, gépek javításánál te-

vékenykednek. A javításra előirányzott 17 kocsiból a kerékgyártók nyolcat már meg is javítottak. A kovácsok és lakatosok üzemekbe állapodtak a kovácsok két kalászos vetőgépet. Most láttak hozzá négy kukorica vetőgépet javításához. Javításra előkészítették a négy tápkocka prést is. Tehát szorgalmasan folyik a gazdasági felszerelések javítása. A mező brigádokban sem ünek telenül: a foszfogipsz például már eddig 50 hektáron szórta a műtrágyát a cukorrépa alá. Előirányozták, hogy 15 hektárra hordanak még istállótrágyát. A foszfogipsz másik csoportja a szikes legelő feljavításához szükséges foszfogipszt szállítja a kürtösi állomástól. A 100 vagon foszfogipszből eddig 50 vagonnal hordták a gazdaság szikes legelőire. Ezt a munkát is tovább végzik.

Idejében gondoskodnak a vetőmagvak beszerzéséről és tárolásáról

A gazdaságban a jövő évi kukorica termés hozamának növelése érdekében 5000 kiló HD 311-es első generációjú hibridkukorica vetőmagot igényeltek az Agroszemtől. Az elmúlt napokban a gazdaság már be is szállította a vetőmagcsere-re szükséges kukoricát és a fajtiszta vetőmag egy része már meg is érkezett a gazdaságba. Ezenkívül megfelelően tárolták a 1000 kiló napraforgó, 1500 kiló zab, az 1500 kiló cirok vetőmagot. A szentmártoni kollektív gazdaságban az őzi búkköny után második vetést 20 hektáron takarmányozás céljából cirkot vetnek. Ezenkívül 10 hektáron természetesen szpróckot. Beszerettek 1000 kilogramm szudáni fűvet is, s ezenkívül tárolták a magtermesztésre szolgáló takarmány karalábát. A gazdaság szakemberei és a konyhakerti brigádfelelős rendszeresen ellenőrzik a 10 hektár beültetéséhez szükséges korai vetőburgonya tárolását is.

Megérdemelt bizalom

Nagyon szorgalmas, jó munkakör, becsülettel teljesíti feladatait a mező brigádokban, ezenkívül az IMSZ szervezet életében is példamutatóan részt vesz.

Igy vélekednek Schnir Máriáról a nagyperegi kollektív gazdaságban, amelynek 1959 óta tagja. Már az első évben arra törekedett, hogy becsülettel helytálljon a munkában, magatartásával kiérdemelje dolgozó társai bizalmát, megbecsülését. S elhatározását tett követte. A kollektív gazdaságban csakhamar felfigyeltek Schnir Máriára, aki szorgosan végezte feladatait az 1-es számú mező brigádban. Az IMSZ szervezet tagjai szeretettel vették körül, foglalkoztak politikai nevelésével, hogy az Ifjúsunk Szövetség tagjainak színvonalára emelkedjen.

S a nevelőmunka eredményesnek bizonyult. A fiatal kollektivistá-

leányt ugyanis 1960-ban felvették az IMSZ szervezet tagjainak sorába.

Nagy megtiszteltetést jelentett ez számára, amely arra kötelezte, hogy ezután még odaadóbban, még lelkiismeretesebben teljesítse az előtte álló feladatokat. Mint az 1-es számú mező brigád tagja, minden évben jelentős számú munkaegységet teljesít a nagyperegi kollektív gazdaságban. Példaként megemlíthetjük, hogy ebben az esztendőben 170 munkaegységet valósított meg. De nemcsak azért szeretik és tisztelik a gazdaságban, mert rendszeresen megjelenik a munkában, hanem azért is, mert kifogástalanul végzi feladatát.

Amellett, hogy a mező munkálataiból példamutatóan kiveszi a részét, az IMSZ szervezet bizottságának is hatékony segítséget nyújtott. Mindig válaszolt a felhívásra,

Nagy a választék ajándéktárgyakban

A szakszervezet nagy választékban látja el ajándéktárgyakkal a téliünnepre.

A Könyvüpi Minisztérium vállalkozásában 400 féle választék állt rendelkezésre.

A téliünnepi kapcsolatban mutakozó fokozott igények ki-

elégítésére száz meg száz kereskedelmi egység gumiból és textilanyagból készült új felhúzható játékokat, babákat, üvegömböket, csillagszórókat és egyéb téliünnepi díszeket a vásárlók rendelkezésére. Az idén is megrendezik a hagyományos bazárokat és gyermekvásárokat. A kiváló minőségű román játékszerek külföldön is egyre nagyobb keresletnek örvendenek. A hazai gyártmányú játékszereket sok országba exportálják. (Ágrees)

HAZÁNK MINDEN TÁJÁRÓL

A szénipari dolgozók sikereiből

A szénipari dolgozói az idén jelentős sikereket értek el a széntermelés növelésében. Az év első 11 hónapjában 285.896 tonna kokszosítható és energetikai szenet hoztak felszínre terven felül. Az előhajtási átlagszámot megelőző esztendőkhöz viszonyítva jelentősen növekedett, amihez nagyban hozzájárult az, hogy a bányák újabb berendezéseket kaptak, a meglévőket jobban kihasználták, s hogy növekedett a bányászok szakmai színvonala. A zsilvölgyi Dília bányában dolgozó Bartha Dénes brigádja novemberben 60,5 folyóméter tárnát ástott és betonozott ki, s ezzel országos rekordot ért el. A régi rekordot (havi 50 méter) szintén ez a brigád tartotta.

A fejlett munkamódszerek alkalmazása és a fokozottabb gépesítés folytán az egész Szénipari Vezérigazgatóság viszonylatában a tízhónapos tervhez viszonyítva munkahelyenként 38 kilóval növekedett a munka termelékenysége. A bányászok egyidejűleg több mint 29 millió lejt takarítottak meg előirányzatot felül.

72 millió lej megtakarítás

A Bukarest és Giurgiu között megállás nélkül közlekedő tehervonatokat egy idő óta Diesel-villamos mozdonyok vontatják.

Egyre több vasútvonalra állítanak be ilyen mozdonyokat. Ez annak tulajdonítható, hogy a vasutat az idén tucatnyi bázis gyártmányú Diesel-villamos mozdollyal látták el.

A teher- és személyszállító szerelvények Diesel-villamos mozdonyokkal való vontatása révén a vasút az elmúlt 11 hónapban 72 millió lej értékű fuvaranyagot takarított meg. Ugyanakkor a tehervonatok kereskedelmi sebessége több mint 90 százalékkal nagyobb volt, mint a régmozdonyos szerelvényeké, a közimegyetelés pedig 34 százalékkal növekedett.

Határidő előtt

A zsilvölgyi Korojesden határidő előtt üzembe helyezték az új szénélőkészítő üzem első gépsorát.

Az új ipari létesítmény célja az urikányi, vulkányi, aninószai és parosényi bányákból kitermelt kokszosítható és energetikai szén jobb hasznosítása. A magas műszaki színvonalú berendezések javarésze automatikusan működik. Ezek közül többet hazai üzemekben állítottak elő. Az egész technológiai folyamatot a dizspécser állomásról irányítják és ellenőrzik.

A korojesdi üzem mosási kapacitása és teljesítő képessége jóval nagyobb a lupényi és petrillai berendezéseknél. Az előkészítési el-

járások és a sűrű közegre alapított mosókészülékek segítségével jobb minőségű szenet és más kőbelső termékeket nyernek. A gépi előkészítő berendezés három egymástól független, egyenként 350 tonna óránkénti mosási kapacitású gépsorra oszlik, amelyek egyidejűleg három fajta különböző kitermelésű szén feldolgozást végeznek.

Lendületesen folyik az új üzem második és harmadik gépsorának szerelése.

Amint arról már beszámoltunk, a ploiesti 1. Máj köfalipari felszereléseket gyártó vállalatban készült 3DH típusú, nagyteljesítményű sorbarendezéssel sikerült a 909-es szondánál országunkban először elérni a 4552 méteres fúrás mélységét.

Húsz millió oltás

Egészségügyi szerveink az év eleje óta több mint 20 millió oltást és újraoltást hajtottak végre különböző ragályos betegségek — gyermekbénulás, tetanusz, diftéria, szamarkórhöz, nátház — ellen. Ez a széles körű akció csaknem az egész lakosságot felölelte.

A járványellenes egészségügyi intézkedések — közöttük a lakosság időszakos oltása és újraoltása — komplex programjának alkalmazása folytán jelentős sikereket

értek el a járványos megbetegedések csökkentésében. Számos betegséget teljesen megszüntették. 1958-ban országunkban 300.000 maláriaesetet tartottak nyilván: tavaly már egyetlen malária-megbetegedés sem történt. A nemzetközi szakfórumok is rendkívül nagyrabecsülték és sok országban nagy érdeklődéssel tanulmányozták Romániának a malária megszüntetésében szerzett tapasztalatait.

A diftéria esetek arányszáma — amely 1958-ban százezer lakosra számítva 5,6 volt, 1962-ben 0,9-re, a gyermekbénulási esetek arányszáma pedig 9,4-ről 0,5-re csökkent.

Egyre több szőlővenyigét oltanak

Az utóbbi években számos kollektív gazdaságban fejlődésnek indult a szőlővenyige termesztése. Arges tartományban például az idén több mint 30 millió venyigét oltottak be, 12-szer többet, mint a tavaly. Hasonló eredményeket értek el Iasi, Galac és Krisána tartományban.

A szőlőtermesztés gyors fejlődése megköveteli a szocialista mezőgazdasági egységektől a venyigetermesztés további fokozását. Így például a jövő évben kétszer annyi oltványt állítanak elő mint az idén, vagyis 400 milliót.

Hatszáz helységet villamosítottak

Az év eleje óta több mint 600 újabb helységet villamosítottak, továbbá 250-ben pedig kibővítették a villanyhálózatot. Ezzel egyidejűleg 80.000 lakóházban végeztek különböző villanyszelvény munkálatokat. Folyamatosan van további 334 község és falu villamosítása.

Csupán 1960 óta több mint háromszor annyi községbe és faluba vezették be a villanyt, mint ahány villanyvilágítással rendelkező község és falu létezett 1944 előtt.

A mezőgazdasági munkák villamosítása terén is jelentős a fejlődés. Amíg 1952-ben az állami gazdaságoknak csupán csekély há-

A menedékházak is felkészültek a télre

A begyi menedékházak készen állnak a természetjárók és a télsport kedvelők fogadására.

A Bihar-begységben Padison, a Moldvai-begységben Mestecanison új menedékházak nyíltak, az 1200 méter magasságban lévő Biharfüred 200 vendég befogadására alkalmas szálló épült. A Semenice-n egy étterem épült táncteremmel, a személyszállító drótkötelpály végállomásán pedig várótermet építettek.

Körösreven és Kaszóján (Krisána tartomány), Voinean és Giuvalean (Arges tartomány), valamint a Moldvai-begységben a kirándulószállásokat tartózták és újra berendezték. Több menedékházba, köztük a Bánat tartományi bradisi és a Ploiesti tartományi scropoasa menedékházba bevezették a központi fűtést.

Számos begyi utat, Biharfüred, az Omul-csucs, a Dicbului-csucs, a Pietra Arsă, a Babele, a Caraiman felé stb. kijavítottak vagy új utakat építettek. Az összes turista utakon felújították és kiegészítették az útjelzéseket. Új lesikló pályák épültek. A tél folyamán az 1500 méteres magasság és a Virful cu Dor között közlekedő és a Semenice vezető drótkötelpályá megakasztás nélkül működik.

A kirándulók minden menedékházban találnak kényelmességeket, szórakoztató játékokat, rádió készülékeket stb.

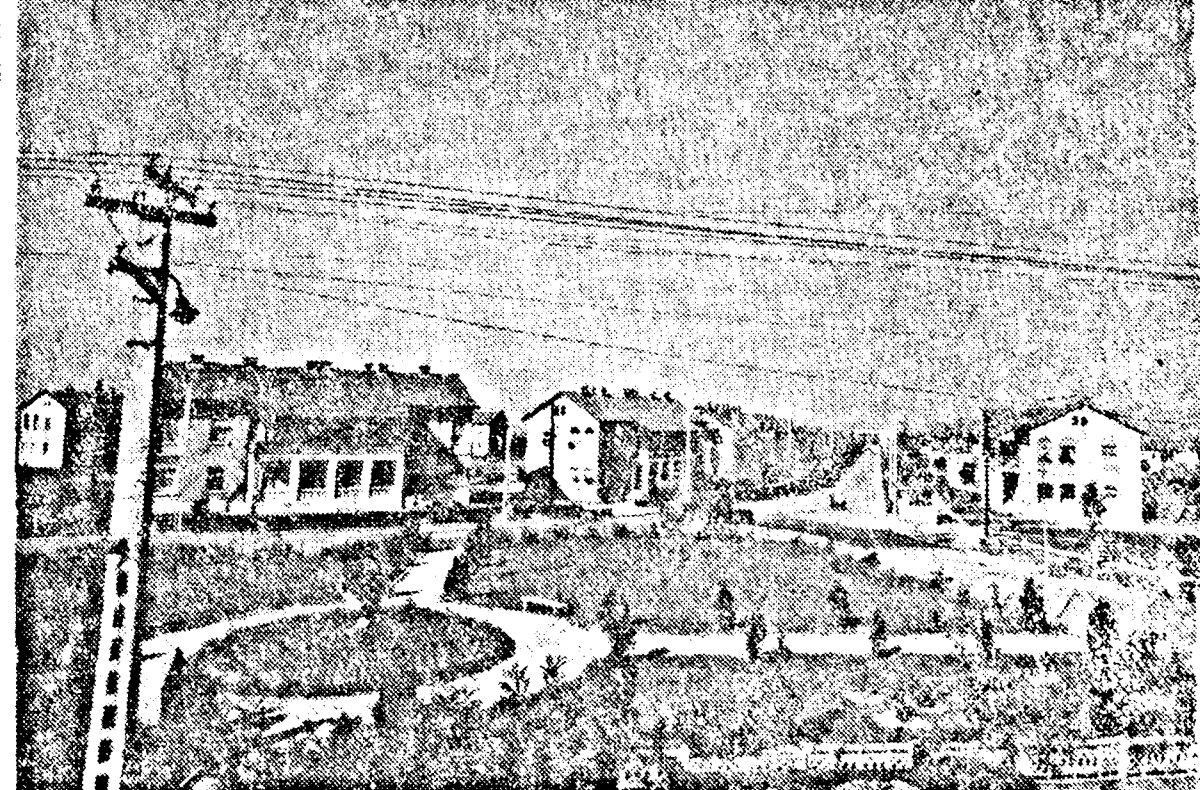

mozgósította a fiatalokat a különböző körzékű akciókban való részvételre.

Nemrég a nagyperegi kollektív gazdaság IMSZ alapszervezetében is megtartották a beszámoló és vezetőségválasztó közgyűlést. Ez alkalommal a fiatalok a legjobbakat választották be a vezetőségbe. Amikor Schnir Máriát javasolták, senkinek sem volt ellenvétele. Sőt a felszólalók elmondották, hogy sokra értékelték a kollektív gazdaságban kifejtett tevékenységét és a javaslat mellett foglaltak állást.

Schnir Máriát tehát beválasztották az IMSZ szervezet bizottságába. Ekkor elhatározta, hogy az eddiginél még nagyobb odaadással felelősséggel dolgozik a kollektív gazdaság állandó erősítéséért, megszilárdításáért. Nem sok idő telt el azóta, hogy beválasztották az IMSZ bizottságba, de eddigi munkájával is igazolta: megérdemelte a bizalmat.

(Ágrees)

Mint szerte az országban, így a Brassó-tartományi Viktoria-városban is új lakóházak épültek a dolgozók számára.

Marlin Gheorghe párttagjelölt, a Szerszámgépgyár fogaskerék-műhelyének szorgalmas esztérgályosa arról híres, hogy kiváló minőségű munkát végez. Emellett az esti liceum XI. osztályának is szorgalmas tanulója.

ÚJ FOGALOM A KÖZTUDATBAN

Eleinte csak a szakemberek beszéltek róla, no meg azok a dolgozók, akik a munkahelyeken résztvettek. S aztán, hogy a Szerszámgépgyárat — előként a városban — bekapcsolták a hálózatba, egyre többen ismerkedtek meg az új fogalommal: a termofikálással, mert, úgye kiadulni, hogy erről van szó! Azóta nem több s nem kevesebb, mint két esztendő telt el. A "termofikálás" kifejezés végleg elfoglalta az öt megillető helyet városunk lakóinak minden nap használt szótárában: áment a köztudatba.

Az emberek, amikor kiejtik ezt a szót, azonnal egyből fogalmakkal társítják: kellemes meleg lakás, meleg víz mind a fürdőszobában, mind a konyhában: röviden összefoglalva. Ezt jelenti számukra a termofikálás.

De nézzük csak, mit jelent ez a szó az Áramszolgáltatási Vállalatban, amely a tulajdonképpeni szive a hálózatnak? Azt, hogy az évekkel ezelőtti főtárolásos kárbavesszést, nagymennyiségű gőzt most értékesítési tudják és speciális berendezé-

sek segítségével víz melegítésére használják. Ez a forróvíz kerül aztán a csővezetékbe és víz meleg a lakásokba.

Mondanunk sem kell talán, milyen gazdasági hatékonysága van ennek, milyen jelentékeny megtakarításokat eredményez, mert hiszen ugyanazzal a fűtőanyaggal fejleszti a gőzt a vállalatnak, amellyel a vizet melegítik a termofikálás számára.

Az utóbbi időben egyre terjed ennek a modern fűtési eljárásnak a használat. Hirtelen össze sem lehetne számolni, hány kilométer csatornát ástak, milyen bosszúságu vezetéket szereltek fel már eddig e célból. A Szerszámgépgyár után következett a Butorgyár, a Vörös Triko gyár, a Közútiépítési vállalat, a 100 lakosú állomás mellett építettek a hálózatba a Vagongyárat, két épületből a Bolintineanu utcából, a Dobrogeanu Gherea utcában épült új, 16

lanternes középiskolát, a Stănescu utcai két tömbházat, a Tudor Vladimirescu utca lakóegyedének 150 lakását.

Egyre több azoknak a száma, akik gyakorlatilag is megismerkednek a termofikálás óriási előnyeivel, felbecsülhetetlen értékekkel. Lehet kint hó és fagy, 25 fokos hideg, benn a lakásokban a nap bármelyik órájában kellemes, állandó hőmérsékletű meleg uralkodik. Nem beszélve aztán arról, hogy a család tagjainak mindig melegvíz áll a rendelkezésére: nem probléma a fürdés vagy a mosás. És még valami (ennek bizonyára a férfiak örülnek a legjobban): nem kell fért szaladgálni a pincébe s emelgetni cipekedni vele.

...Ezen a télen már a Barbusse, az Alecu Russo utcai, a Vörösbád-sereg új tömbházak lakói is felszereltek azoknak a táborokba, akik a termofikálás előnyeit dicsőrik nagy melegekedéssel. Tudniillik az őz folyamán ide is bevezették az új fűtési eljárást. És a tervek sze-

rint a következő esztendőben tovább folytatják — még szervezettben, még intenzívebben — az ez irányú munkákat. Erre törekszik az új dolgozó szorgos közösség: a csatornázást végző 3-as számú csoport (a bukaresti Energetikai, Építkezési és Szerelési munkásokat végző Trösztökhöz tartoznak) és a 4-es számú építkezési vállalat szerelőcsoportja is. Tagjai teljes mértékben megérdemlik az elismerést, a dícsőretet. A nyári kánikulai melegben, az erős, hűvös idő bedűltével egyforma szorgalommal, fáradhatatlanul végezték könnyűnek egyáltalán nem mondható munkájukat. Debelean Gheorghe csatornaadó, Juganaru Ilie és Adam Carol szerelők, Ilincă Petru, Oancea Nicolae és Dărăban Petru szigetelőhíres ügyesükről, rátermésükről.

Fáradásuk célja, hogy a téli hidegben kedvező körülmények között dolgozhassanak az emberek a gyárakban és üzemekben; kellemes meleg legyen a tömbházak lakói. Köszönettel tartozunk nekik!

m. k.

MŰVELŐDÉS

Nichita Stănescu

H A Z Á M

A nap öröme, mely együtt kél
a legsejtelmesebb furulyaszóval,
a tölggy, amely alatt először csókolóztam,
az égből, a millió magvu gerezdek,
apám férfias mosolya,
első ősz hajszálam,
s a kamaszkor viharos vonulása,
mindez tied mindörökké,
Hazám.

Ez az én sarlóm, ez az én kalapácsom,
ez a buzakalász, melyvéppolyan szép, mint
a pásztor bujasza a Mioritában,
ezek a szonádák, amelyek elbeszélgetnek
a föld velejével,
s a lenyöknék ez a nagy méltósága,
mellyel az égbe a te neved írjak,
mindez a tied mindörökké,
Hazám.

Ki vagyok én? Tekintsd mezőid...
Ki vagyok én? Simogasd hegységeid...
Ki vagyok én? Tünődj el városaidon...
Ki vagyok én? Vedd számba gyáraidat...
Ki vagyok én? Szimatold füvedet...
Ki vagyok én? Hallgass meg tavaszaidat...
Ki vagyok én? Nézz önmagadra, ez vagyok.
Tied vagyok mindörökké,
Hazám.

FARKAS DENES fordítása

Téli napok a kultúrotthonban

Látogatás Fiskúton

Noha naptár szerint még nem köszöntött be a tél, az időjárás e-
lég zordra fordult. Faluhelyen
ilyenkorra már főleg a házunka
marad. Több idő jut a hosszú tél-
utakon, esteken, amelyek hasz-
nosnak, eredményesnek is lehet-
nek. Nagy méretekben függ ez
persze a kultúrotthonok gondosko-
dásaitól, attól, hogy milyen feltéte-
leket teremtenek a művelődésre, ta-
nulásra, szórakozásra.

Szokás szerint

kezdjük ezúttal is a legfontosab-
bal, az anyagi feltételekkel. Vala-
mennyi szívesebben lépünk be
modern, szépen berendezett, kel-
lemes benyomást keltő épületbe.
A fiskuti kultúrotthonról sajnos nem
nagyon mondható ez el. Odon épü-
let, amely nem nagyon felel meg
a követelményeknek. A helybéli-
nek azonban szilárd elhatározásuk,
hogy önadóbból és a kollektív gaz-
daság hozzájárulásából új ottho-
nt teremtenek a kulturális tevé-
kenység számára. Elhatározásuk
megvalósítására jövőre kerül majd
sor: három éve gyűjtik ugyanis a

pénzt erre a célra. Addig is a régi
épületet használják fel. A kollektív
gazdaság gondoskodása folytán ci-
végezhették a legszükségesebb ja-
vitásokat. Hangsúlyoznunk kell a
vezető tanács törődését a falu kul-
turális felemelkedésének ügyével.
Meggyőző bizonyíték erre, hogy az
előző évekhez hasonlóan idén is el-
juttatta a művelődési otthon szá-
mára a szükséges tüzelőt. Ennél
meg inkább sokatmondó, hogy u-
gyancsak a gazdaság költségén
korszerű filmvetítő gépet vásárol-
tak és így most már a fiskutlak-
nak is módjuk nyílik rendszeresen
moziba járni.

Munkaterv — nem elegendő

Örömmel vettük tudomásul, hogy
rajonunk e viszonylag eldugott
helységében is, mennyei tisztában
vannak a téli hónapokban a kul-
túrotthonokra váró feladatokkal.
Az utolsó negyedévi terv is hűen
tükrözi ezt. Ennél fontosabb kér-
dés azonban, mit valósítottak meg
abból, amit maguk elé tűztek?
A fiatalok szocialista szellem-
ben történő nevelését szolgálják itt
is az ifjúsági delutánok. E rendez-
vények keretében a könyvismeret-
lent, előadások, művészi és doku-
mentum-filmek eléri céljukat, ér-
dekesek és igen tanulságosak. No-
vember 17-én például a Komarov
testvérek című szovjet filmet mu-
tatták be, ugyancsak a múlt hó-
napban egy másik alkalommal is-
meretterjesztő kisfilm volt műso-
ron.

Rendszeressé váltak a vasárna-
ponkénti előadások is, és tegyük
mindjárt hozzá: igen helyes, hogy
ezek többsége idősebb, közérde-
mező gazdasági kérdésekkel foglalko-
zik. Megemlíthető ezek közül a
közelimúltban az állattenyésztésről,
vagy a talaj termőképességéről nö-
velő vegyszerek használatáról el-
hangzott előadás. Hasznosak és
éppen ezért igen népszerűek az
előadások összejezőveleik is. Fisku-
ton minden héten két helyen is
találkozunk a könyvtárszolgálat
iránt érdeklődők, a napilapok, jo-
nyóiratok hirovatát, cikkeket fi-
gyelemmel követők. Kár azonban,
hogy a munkaterv többi pontja
mindezekre csak papíron maradt.
A korszerű mezőgazdálkodás mód-
szerait meghonosító, előnyüket fel-
táró változatos rendezvények, mint
például a Számoljunk együtt, vagy

Kérdés-felelet estek. Aki tud - nyer
vetélkedők, vagy az általános mű-
veltséget gyarapító irodalmi mű-
sorok — mind-mind kihasználhat-
a lehetőség marad ezideig. A műve-
lődési otthon vezetőségének nem
szabad könnyen napirendre térnie
e mulasztás felett, hanem a tel-
tekre.

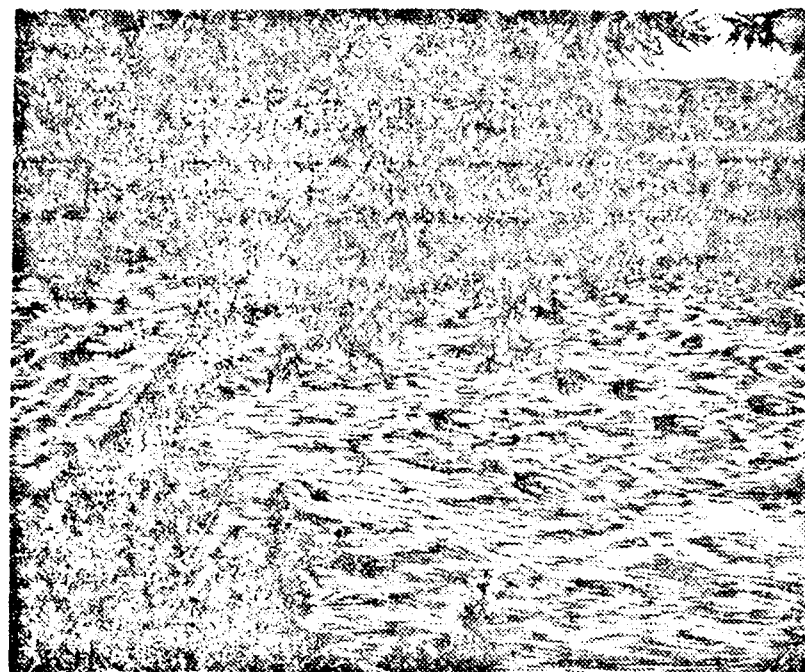
Készülődés a versenyre

Grănescu Gheorghe tanár, az
otthon igazgatója szívesen tájékoz-
tat a műkedvelők munkájáról. Lel-
kes szavaiból kitűnik, hogy a kul-
turális-nevelő tevékenységnek ez a
része közelebb áll érdeklődési kö-
réhez. A tények, az eredmények is
erőlt tanuskodnak.

Érdekes és örömdetes, hogy eh-
ben a kis faluban mennyire nép-
szerű a színjátszás. Két együttes
is működik. Biztató jelenség és az
előadóművészet iránti nagyfokú
tisztelőtől és megbecsüléstől ta-
nusodik, hogy az idősebbek cso-
portja közel nyolc éve (amóta
Grănescu elvtárs az igazgató) a-
lapjában véve megszakítás nélkül
tevékenykedik. Az idei nyári „pi-
hén” után októberben ismét „csa-
tasorba álltak” a színjátszók és
Lucia Demetrius: „O sã fie nuntã
mare (Hegyen-völgyön lakodalom)”
című darabjának bemutatására ké-
szülnek. Az ott jártunk óta eltelt
időben már biztosan sor került az
első előadásra. A színjátszókát
nemcsak otthon kedvelik, hanem a
környező falvakban, községekben
is értékelik teljesítményeiket. Nép-
szerűségükre jellemző, hogy tavaly
az O zi de odihnã című szindara-
bot a többi között bemutatták Szé-
kesuton, Fereggyháza, Tisa Nouã-n,
Angyaluton. A másik együttes,
vagy ahogy a helybeliek nevezik
az ifjúsági együttes, is dicséretes
igyekezővel győzhet meg bárkit.
Október óta ők is munkához lát-
tak, Dominic Stanca: Aurica 2 cí-
mű egyfelvonásost tanulják. A
lelkes törekvés egyik csoport tag-
jaiból sem hiányzik és már ez is
biztosítja arra, hogy a fiskutlak
becsülettel megállják majd helyü-
ket a januárban kezdődő vetélke-
dők. Mi az, ami mégis elgondol-
koztat és jó lenne, ha az otthon
vezetőségét is elgondolkztatná? A

Farkas Tibor

(Folytatása a 4-ik oldalon)

GY. SZABO BELA:

FECSEKÉK

Román könyvkiállítás nyílt Olaszországban

Rómában az Antici Malei palotában csütörtökön megnyílt az
olaszországi román könyvkiállítás. A rendezvényre az Olaszország
és a Román NK között Bukarestben nemrég aláírt kulturális tuda-
mányos és műszaki cseréprogram keretében került sor. A kiállítás
megnyitóján részt vett dr. Pio Archi, az olasz külügyminisztérium
meghatalmazott minisztere, dr. Giorgio Ciruolo, az olasz kül-
ügyminisztérium kulturális igazgatóságának helyettes vezérigazgatója
és más hivatalos személyiségek, valamint a diplomáciai testület
számos tagja.

Megnyitó beszédében Mihail Marin, a Román NK római követe
ismertette a romániai kiadói tevékenység nagyarányú fejlődését.
Hangsúlyozta, hogy a kulturális cserék lehetővé teszik a népek
közönös jobb megismerését és előmozdítják a béke ügyét.

Az olasz kormány nevében dr. Giuseppe Padelaro, az olasz mi-
nisztertanács elnöke mellett működő tájékoztatási osztály
vezérigazgatója vállalt. Idézte Mihai Beniuc román író szavait,
amelyek szerint „a tömeges tudata a könyvek szárnyán emelkedik
a fény felé”. Hozzáfűzte, hogy a kulturális találkozók a népek kö-
zötti barátság kifejezői.

Az olaszországi román könyvkiállítás tükrözi a román könyv-
kiadás fejlődését. A kiállítás anyagában román és más nyelvű
szépirodalmi művek, gyermekkönyvek, művészeti kiadványok, szin-
művészeti, társadalomtudományi, matematikai, fizikai, kémiai, bio-
lógiai, geológiai, orvostudományi, műszaki, agro-zootechnikai, film-
művészeti könyvek, szótárak, lexikonok szerepelnek.

Verseny előtt

Teba gyári fiatalok próbáján

Muresan Ana fázósan gombolta
be kabátját. A jól futott munkascar-
nok után most kellemetlenül hatott
rá a kinti nyirkos hideg. A járda-
mentén sorakozó lombjukevesztett fák
szomorúan gubbasztottak a szemér-
kelő esőben. A Marospart felől hirtel-
en támadt szél megfűtötte a já-
rdélőket kendőjét, rapkáját, majd to-
vább nyargalva eltűnt a sarki utke-
resztződésnél. Pár lépés után Ana
belépett a klub üvegezett bejáratán.
Az előcsarnokban néhány fiú asztali-
teniszt játszott. A kiválasztott elő-
adóterem melege most jóleső érzés-
töltötte el. A nézőtérben vidáman
terefelő lányok és fiúk között hirtel-
en felbukkant a vele együtt dol-
gozó Cuica Maria arca, az éjszakai
váltásból Stuber Edit és a kis Se-
lejan Florica, akit a fonodából már
korábban jól ismert, de a brigádban
most látott először.

— Egy híján valamennyien itt
vagyunk — hangzott Wolf Mircea
művészeti irányító hangja.

— Majd én helyettesítem — vál-
lalozott készségesen Stana Octavian
klubigazgató — ne várakozassuk
tovább a fiúkat és lányokat.
— Kezdjük tehát!

Marcsa Károly fűrésze ujjai vidám,
fülbemászó zenét csaltak ki az ak-
kordemből. A fiatalok két csoportra
oszolva táncpáncsban bejtek a szin-
re.

— Nem jó, vissza! — hangzott

az utasítás. Ti ketten ott hátul ne
olyan szomorúan néjtek. Vidámban,
élénkebb léptekkel. Figyeljétek
a zene ütemére. Rajta!

— Munkánkat tükrözi műsorunk
— hangzott fel tíz leány és négy fiú
éneke.

Az utolsó akkordok után Micu
Elena és Balaj Mircea léptek elő-
térbe.

— Brigádunk megdicíti azokat,
akik megélednek, de észreveszi és
kivételre teszi a hibákat.
— Az előtérben ekkor cserélődtek
a párok. A fiatal zenész új nótát
szólt. Aztán hirtelen abbahagyta és
a színpad előtt forgolóldó Wolf Mir-
ceához fordult:

— Ez így nem jól! Sok a szünet.
Gördülékenyebb kell tennünk az
átmenetet.

— Igazad van. Amikor Elenaék
előmondták szövegüket, azon nyom-
ban megjelentek a másik kettő a
színen. Próbáljuk el ismét az utolsó
részt.

Pillanatra a szin üres maradt. A
függöny mögül tizenkét szempár fi-
gyelt a két fiatal belépését. És a
próba tovább folyt. Valamennyien
tudták, érezték, hogy most figyelem-
sebbek, ügyesebbek, szorgalmasab-
bak kell hogy legyenek mint más-
kor, hiszen a versenyre készülnek.

I. b.

A román zeneművészet kiváló úttörője

„Lehullott Románia egyik üstökös
csillaga. Az egész román nép száma-
ra azonban Musicescu örökön cíni
fog; művei arról tanuskodnak, hogy
a művészetért fáradozott és áldozta
életét” — mondotta róla a Főrcsász
és népdalgyűjtő Burada, mellszob-
rának leleplezősekor Isaiában. Való-
ban e néhány mondat tünően ösz-
szegezi a román zeneművészet úttö-
rőjének kiváló érdemét.

1847-ben született Ismail városá-
ban. Tanulmányait a husi papnevelé-
dében végezte, majd a iasi Zenei és
Szavaló Iskolában (Școala de Muzi-
ca și Declamație). Ezen utóbbi
intézmény 1860-ban alakult Cuza
Voda uralkodása idején és létreje-
tésében orszózlánrésze volt M. Kogă-
lniceanu kitartó fáradozásának. Musi-
cescu 1866-ban kinevezik Ismailba,
az ottani szeminárium énektanárává,
a pedagógiai munka mellett ekkor
kezdődik karnagyi és zeneszerzői
munkája is.

Az első sikerek ellenére Musicescu
nem elégedett, nem látja biztosított-
nak fejlődését. Főleg zeneelméleti
tudásával nincs megelégedve és ér-
zi, hogy ez gátolja elődóit és alko-
tói törekvéseinek kibontakozásában.
Kapcsolatba kerül J. Hunke-vel, a
pétervári zeneconservatórium taná-
rával, majd Pavel Romanenکو isma-
ili orosz konzul ajánlására felveszik
a pétervári Császári kórusba (Hof-
sängerkapelle), később az ottani ze-
neconservatóriumba. A XVIII. szá-
zadban Moszkvában alakult, majd
Nagy Péter által Pétervárra áthel-
ezett férfikórust az orosz zenei élet
olyan kiválóságai irányították, mint
Bortynszkij, Balakirev, Arenszkij és
mások. Itt tevékenykedtek a kor
nagy zeneszerzői közül Glinka,
Rimski-Korsakov, Ljadov. A kó-
rus hangversenyei világszerte híresek
voltak. A pétervári konzervatórium
1862-ben létesült. Alig nyolc évre rá
került ide Musicescu. Ivan Bahmet-
jev, a neves zeneszerző, a császári
kórus igazgatója és Hunke felügyel-
tek a fiatal diák adottságaira, szor-
galomra és egyéniségét fejlődésének
utját.

Musicescu szellemi, művészi alka-
tának formálódására feltétlen hatást
gyakoroltak az orosz forradalmi de-

mokraták eszméi. A zenei életben
Glinka, az orosz klasszikus iskola
megteremtője, tisztázta a nép művé-
szetéből ihletődő és a nép számára
írott alkotások mélyen humanista
alapelvét. Nem szabad arról sem
megfeledkeznünk, hogy Balakirev
1861 óta Péterváron tartózkodott és
ez a város lett az új zenei moza-
lom központja, itt csoportosultak
azok az erők, amelyek az orosz né-
pi nemzeti melódiából való inspi-
rációból látták a zeneművészet meg-
újulásának, fellendülésének forrá-

zadvégi jelentős történelmi-társadal-
mi eseményekben. Minden kommen-
tárt szükségtelenné tesz ebben a
vonatkozásban Arme, arme, a-
rme című szerzeménye, a-
mely olyan történelmi idő-
pontban kerül nyilvánosságra, am-
kor a nyomorgó, úgyzólván fegver-
telen nép elszánt harcba indult az
ország függetlenségének kivívásá-
ért. Oktató-nevelő tevékenységének
is mélyen hatással tartalmat kölcsön-
zott. Gyakran volt heves vitája a
hatóságokkal, a
korrupt szavóval,
mivel követke-
zetesen sikra szállt a
nép kulturális felemelkedésért.

A román kórusművészet kiváló
képviselőjének tevékenységét, alkotó
munkásságát — mint egész haladó
kulturális örökségünket — csak a
felszabadulás óta értékelhetjük igazi
érdemeinek megfelelően. Musicescu
igazi példaképe marad a néphez hű
alkotóművészeknek.

(— —)

Gavril Musicescu halálának 60. évfordulója

sát.
Hazatérése után Musicescut 1872-
ben kinevezik a iasi Zeneconserva-
tórioium tanárává és a püspökség kó-
rusának vezetőjévé.

Musicescunak elvülhetetlen érde-
mei vannak a román népdalkincs
feldolgozásában. A nagy költőhöz,
Vasile Alecsandri-hez hasonlóan ő is
szószólója volt a kor haladó eszméi-
nek és arra törekedett, hogy művé-
szetével kibontakoztassa a nép haza-
fias lendületét, felébressze és me-
száradítsa hitét saját erejében. Fo-
kozatosan, ahogy mindinkább meg-
ismeri a felbecsülhetetlen értékű
népdalkincset, számtalan népdal fel-
dolgozást tesz közzé, hogy hozzáfér-
hetővé tegye azokat az iskolák, a
műkedvelők számára. Az általa írá-
nyított kórus műsorára is sokat tűz
közülük. Haladó felfogását igazolja
egy 1881-ben megjelent cikke is, a-
melyben elítéli és megkérdőjelezzi azo-
kat, akik lekicsinyltik a népdalt és
kétségekbe vonják a benne rejlő mű-
vészi lehetőségeket, értékeket. Leleple-
zi az uralkodó osztályok kozmopo-
litizmusát, akik rutinkatlanul habo-
koltak mindazelőtt, ami idegen, ami
divatos.

Musicescu lelkes hazafi volt, aki
népével együtt részt vett a XIX. szá-

A Népi Művészeti Iskola
bábkészítői szakosztályán Dan
Alecsandrescu rendező szak-
szerű irányításával a dolgozó
fiatalok sok rátermettségről,
tesznek tanubizonyosságot.

Kemény János: Farkasbölgy

A regény cselekménye a két vi-
lágháború közötti időszakban, a
kapitalista világválságot megelőző
gazdasági konjunktúra éveiben ját-
szódik, és széles képet nyújtja a
kor társadalmának. A regényben
telvonulatot bankárokkal, tőkések-
kel, harcosló pénzemberekkel
szemben Kemény János a nehéz
körülmények között dolgozó erdő-
munkásokban, becstelők, haladó
gondolkodású értelmiségiekben
megmutatja a jövőbe mutató tár-
sadmali erőket is. A szerző egyik
irói erőssége, stílusművészete. Fi-
gurái nyelvi szempontból is jelleg-
zetes képviselői annak a társadal-

mi osztálynak, rétegnek, amelyhez
tartoznak. Nyelvi gazdagságából
bőven futja gunyra, ironiára azo-
kal szemben, akiknek vagyonbűné-
sége, önzés, züllöttséget leleplezi.
De rokonszenv árad és szeretet iz-
zik ebben a nyelvben ha azokról ír,
akiket szép emberségükért, erköl-
csi tisztaságukért meg akar szeret-
elni. Kemény János közismerlen
avatott ábrázolója a természet
szépségeinek. Ebben a könyvében
is lépten-nyomon találkozunk
szébbnél szebb, az olvasó számára
örömgazában is élményt jelentő ér-
zékletes természetleírásokkal.

madtak akkoriban — A negyen-
egyedik volt a címe.

Ennek a nagylehetségű szovjet
írónak, Borisz Lavrenyovnak elbe-
szélőművészetével ismerkedhetünk
meg közelebbről ebben a kötetben.
S a bemutatott kisregények egyike
sem marad el a címadó elbeszélés-
módtól: a feszülten izgalmas cse-
lekmény, a stílus lírai szépsége; az
író nagyon emberi, nagyon őszinte
hangja maradánló olvasmányél-
ményé avatja valamennyit.

Lavrenyov: A negyvenegyedik

Néhány évvel ezelőtt az egész
világ felfigyelt egy új szovjet film-
re, amely hazánkban is emlékeztet
siker aratott. A film Borisz Lavre-
nyov elbeszéléséből készült, a pol-
gárháború idején játszódott, és a
születlen izgalmas történet kereté-
ben egy vöröskatonalány és rábi-
zott foglya: egy fehér gárdalízt
tragikusán szép szerelmi drámadíj
vitte vászonra. A filmnek — melyet
sokan védelmeztek és sokan lá-

A kezdése még egy felőra volt.
Davidescu mester benézett az
ablakon a fényben ütembe. A
zeneszerző mellett a részvezető
mérnök, Popa beszélgetett a klub-
igazgatóval. Szemközti oldalon,
a könyvszobák előtt a könyvtárosnő
látta. A zongorán a mérnök felesége
egy iskolában tanult gyakorlatot pó-
tyogtetett.

Es most majd belép Davidescu.
Odamegy a két-férfihez, kezét szor-
it velük. Megkérdezik: Elbort az
előadás szövegét? Ő pedig előbuzza
az újságot, szétnyitja. „A lapból ol-
vasom fel. Kétező az üzemi újság”.

Megigazította a nyakkendőjét és
belépett.

— Csak egyedül, Davidescu elv-
társ! — jaggatja a mérnök.

— Helytőlök én magamért egye-
dül is — válaszolt tréfásan a mester.

— Még nem gyűlték össze az elv-
társak?

— Még van busz perc — válaszol-
a klubigazgató. — A filmet nézik.

A szimpozium kezdete előtt — a-
melyen a mérnökkel és egy kivíte-
zett munkással neki is előadást kel-
lett tartania — Davidescu megké-
rdte a klubigazgatót:

— Olvaszatom az újságból?

— Miért ne? Te írod.

A vita végén valaki gratulál Da-
videscunak és megközza kezét...

— Majd elmegyek és megnézem
az újat!

Azán Farkas, a mester lép hozzá.

— Bemutattak a feleségemnek.

— Nagyon öröndek — csóvál-
az asszonyka —, a felesége nem jött
el?

— Nem igen szokott — nyekereg
Davidescu.

Hazafelé beszélget a szakor-
vezeti bizottság elnökeivel ta-
lálkozik.

— Az asszony? Hol hagyad a
feleséged?

— Hát... az asszony...

— Miért nem hoztad el?

— Ottbom maradt, a gyerekeket...

meg kell furószteni a gyermekeket.

— Nem jó dolog. Egyáltalán nem
betyes.

A párok keringőbe kezdtek és a

tréfas kedvű táncos a karjára tette
a cserepet. Áll zavartan a sarokban,
mellére szorítva a virágcserepet. s
megpróbál nevetni. Szerencsére be-
buzták a táncot. Véget ért kintlón-
sa. A bírj felé iparkodik, hogy tá-
vozás előtt felbontjon egy pohárral.

A részleg legitalosabb munkása,
a Kölyök, citromsörpöppel kintja tá-
ncosparját. Hallja mit beszél báta mő-
gött a lány:

— A mestered övezgy?

— Nem tudom... azt hiszem

— Nem tudom... azt hiszem

— Nem tudom... azt hiszem

— Nem tudom... azt hiszem

IONITĂ MARIN

Elvtársi összejeövetel

falhoz sodorták Davidescut. Egy sa-
rokba szorult, senki sem törődött
vele.

„Mi az ördög! Feleségedet jól
valóban, mint a lakodalomban?...
Popescuné fekete bársonyrubában,
megzelen karra, mintba fogadson
lenne. Mágárit felesége babkányú
sállal, amely alig takarja a vállát...”

Egy férfitol lekérték a partnerét,
felkap az asztaltól egy cserép virá-
got, tenyerére helyezi s azzal kerin-
gőzik általános derűltség közepette,
míg csak nem sikerül átadnia más-
nak egy lányért cserébe. Így vándor-
olt a cserép pártól párig. Davidescu
is nevet. De nem sokáig, mert egy

— Sose látam a feleségével!
Az éjszaka bűvőssége felélenkítet-
te.

Egy kőnek bele az emberbe.
Mit akarnak velem? Ha egyből
bajuk nincs, csak éjszaka ugrándozni,
csinálják...

Az ablak még világos.

„Nem felelt le Maria!”

Delután szaladt baka sebtében
jalt valamit s átöltözött. Az asszony
nem kérdezte, hova készül. Biztosan
gyűlése van. Csak ennyit szolt:

— Későn jössz?

— Nem tudom. Amikor végezik.

— Ő is kapott egy megbízást, mint a
többiek, amellyel asszonyostul meg-

ült az üzembem, és itthon pihennie
kell”.

Lassan vethőzik. Rubátit egy
székre rakja.

Az ágy végén frissen vasalt pizsa-
ma, az ágy előtt bázisapucos várja.

